

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8C/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203731
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3821203731.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Tomášom Rudášom v právnej veci žalobcu M. C., nar. X.X.XXXX, N. XXXX, XXX XX N., zast.: Mgr. Martin Hurtiš, Matice slovenskej 17, 971 01 Prievidza, proti žalovanému L. C., nar. X.X.XXXX, V.B.D. XXX/XX, XXX XX D.-N., adresa na doručovanie: A. XX, zast. Mgr. Vladimír Ľupták, Nám. slobody 10, Prievidza, o uzavretie budúcej dohody, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa domáhal od žalovanej uzavretia dohody o budúcej zmluve o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“).
2. Žalobca argumentoval, že žalobca a žalovaný platne uzavreli zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM dňa 19.03.2020 a súd by takejto dohode mal vyhovieť a zaviazat' žalovanú uzatvoriť predmetnú dohodu.
3. Žalovaný sa vyjadril, že predmetný právny úkon v zmysle § 143a OZ a § 39 OZ je potrebné vyhodnotiť ako absolútne neplatný právny úkon a žalobu zamietnuť.
4. Súd vykonal dokazovanie dôkazmi ako žaloba, výzva na uzavretie dohody o vyporiadaní BSM, zmluva o budúcej dohode, rozsudok 7C/10/2020-43 z 24.4.2020, lustrácia v REGOb, vyjadrenie žalovanej, zmluva o budúcej dohode, vyjadrenie žalobcu, spis 7C/10/2020 a spolu s ďalšími listinnými dôkazmi zistil nasledovný skutkový stav:
5. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 7C/10/2020, právoplatným dňa 05.06.2020 došlo k zániku BSM.
6. Súdu bola predložená zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM a vyporiadaní iných vzťahov medzi manželmi zo dňa 19.03.2020 s podpismi žalobcu a žalovanej.
7. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.
8. Podľa § 50a OZ účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavru zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach.

9. Podľa § 143 OZ v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

10. Podľa § 143a OZ manželia môžu dohodou rozšíriť alebo zúžiť zákonom určený rozsah bezpodielového spoluvlastníctva. Obdobne sa môžu dohodnúť aj o správe spoločného majetku. Manželia sa môžu dohodnúť, že vyhradia vznik bezpodielového spoluvlastníctva ku dňu zániku manželstva. Dohoda podľa odsekov 1 a 2 vyžaduje formu notárskej zápisnice. Manželia sa môžu voči inej osobe na túto dohodu odvolať len vtedy, ak jej je táto dohoda známa.

11. Podľa § 148 OZ zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Zo závažných dôvodov, najmä ak by ďalšie trvanie bezpodielového spoluvlastníctva odporovalo dobrým mravom, môže súd na návrh niektorého z manželov toto spoluvlastníctvo zrušiť i za trvania manželstva.

12. Podľa § 149 ods. 1 až 3 OZ ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali. Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

13. Podľa § 150 OZ pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

14. Súd už pri prvom úkone vyzýval žalobcu na späťvzatie žaloby alebo prípadnú úpravu petitu s poukazom na taxatívne vymedzenie v § 143a OZ spolu s pripojením právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/12/2020 z 27.08.2020 a poučil ho skutočnosť, že zaniknuté BSM právoplatným rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 7C/10/2020 zo dňa 24.04.2020 je možné vyporiadať iba dohodou v zákonnej lehote. Aj napriek uvedeným skutočnostiam žalobca zotrval na svojej žalobe a žalobnom petite.

15. Z uvedeného dôvodu súdu neostávala iná možnosť ako predmetnú žalobu zamietnuť s poukazom na skutočnosť, že zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenú počas trvania manželstva sporových strán a pred zánikom ich bezpodielového spoluvlastníctva ako zmluvu upravujúcu majetkové vzťahy medzi manželmi nemožno podriaďiť pod žiadnu z dohôd obsiahnutých v § 143a Občianskeho zákonníka. Keďže výpočet týchto dohôd je taxatívny, v dôsledku čoho žiadna iná dohoda medzi manželmi týkajúca sa majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie je prípustná, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej, že zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov je pre rozpor so zákonom absolútne neplatná.

16. Súd vychádzal z nespornej skutočnosti, že BSM manželov právoplatne zaniklo dňa 05.06.2020. Súd potom predložil zmluvu o budúcej zmluve ako právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje ustanoveniam OZ a zároveň ich obchádza, konkrétne § 143a OZ a navyše sa prieči dobrým mravom. Súd má potom za to, že rozsah BSM je známy stranám až momentom zániku BSM a dobrým mravom odporuje vynucovanie takejto budúcej dohody uzavretej v priebehu trvania manželstva. Občiansky zákonník taxatívne upravuje možnosť úprav ohľadom BSM a zo zákona je jasne dané, že BSM vzniká uzavretím manželstva a zaniká zánikom manželstva a dohodou ho možno len vyporiadať, pričom výkladom úpravy BSM v OZ nie je možné dospieť k záveru, že zmluva o budúcej zmluve sa vzťahuje na vyporiadanie BSM. Dohodu o vyporiadaní BSM tak možno platne uzatvoriť až po zániku BSM, v danom prípade po 05.06.2020, nakoľko aj v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/83/1998 a sp. zn. 2 M Cdo 5/2008 sa dohoda o vyporiadaní BSM musí týkať všetkého majetku tvoriaceho BSM, ktorý existoval v čase BSM.

17. Súd má za to, že takéto dohody ako rozporné so zákonom v zmysle § 39 OZ je potrebné neakceptovať a to aj v prípade ak by takéto dohody boli uzatvárané s odkladacou podmienkou nadobudnutia účinnosti až po zániku BSM. Tým sa má predchádzať pred obchádzaním zákona či eventuálneho vynucovania súhlasu od druhého manžela s rozvodom manželstva v takýchto prípadoch.

18. Súd navyše považoval žalobcom uvedený petit za nevykonateľný čo žalobca ani na základe výzvy súdu neupresnil. Súd má za to, že rozhodnutie súdu musí byť také, aby viedlo k usporiadaniu majetkových vzťahov k mase hnuteľných a nehnuteľných vecí, práv a povinností tvoriacich BSM a tvoríť tak v prípade nehnuteľných vecí podklad pre vykonanie zmeny v katastri nehnuteľností. Žalobca sa však domáhal petitom, aby súd uložil žalovanej povinnosť uzatvoriť dohodu o vyporiadaní BSM. Je zrejmé, že pokiaľ by súd takejto dohode vyhovel, nedošlo by reálne k uzatvoreniu takejto dohody a teda nevzniklo by rozhodnutie, na základe ktorého by mohli byť vykonané zápisy v zmene vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastri, ani reálnemu rozdeleniu hnuteľných vecí, práv a povinností. Uvedeným rozhodnutím by došlo iba k formálnemu uloženiu povinnosti žalovanej, pričom by dané súdne rozhodnutie bolo nevykonateľné a nemohlo by slúžiť ako exekučný titul, na podklade ktorého je možné viesť exekúciu. Súd má za to, že nebolo by možné tak prinútiť žalovanú uzatvoriť predmetnú dohodu. Z uvedeného dôvodu súd poukazoval na nesprávnu formuláciu petitu a vo výzve žalobcovi uviedol, aby sa domáhal nahradenia prejavu vôle, čím by právoplatnosťou takéhoto rozsudku (petitu) došlo k nahradeniu prejavu vôle žalovanej uzavrieť zmluvu o budúcej zmluve obsiahnutú vo výroku predmetného rozsudku.

19. Z uvedených dôvodov súd zmluvu o budúcej zmluve posúdil ako absolútne neplatný právny úkon a žalobu žalobcu zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle zásady úspechu podľa § 255 CSP a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie vo vyhotovení dvojmo do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pre súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.